

MTÜ Läänemaa Turism strateegia aastateks 2012-2015

Haapsalus 2011

Sisukord

Sisukord	2
Sissejuhatus	3
MTÜ Läänemaa Turism	4
Hetkeolukord	5
Visioon	7
Missioon	7
Väärtused	7
MTÜ-sse kuulumise kasud	7
Eesmärgid	9
MTÜ Läänemaa Turism teenused	10
MTÜ Läänemaa Turism toimimise põhireeglid	10
MTÜ Läänemaa Turism strateegia jälgimise ja uuendamise süsteem	11

Strateegia lisana (Lisa 1) on läbi viidud küsitlus MTÜ Läänemaa Turism liikmete hulgas.

Sissejuhatus

Antud strateegia on valminud rahvusvahelise projekti Interreg Quadruple toel, mille eesmärgiks on turismisektori rahvusvahelise koostöö hoogustamine. Selleks, et MTÜ Läänemaa Turism oleks arvestatav partner rahvusvahelisel tasandil on vaja tugevat, toimivat ning selgete kommunikatsioonikanalitega maakondlikku turismivõrgustikku.

Valminud strateegia on kooskõlas Interreg Quadruple kommunikatsiooniplaaniga ja rahvusvahelise partnerluse tulemusena välja töötatud turismiettevõtjatele suunatud koolitus- ja tegevuskavaga.

Tulemusliku koostöö ja arengu tagamiseks on väga oluline süsteemne ja sihipärane lähenemine oma igapäevastele tegevustele. MTÜ Läänemaa Turismi kui organisatsiooni strateegia on koostatud selleks, et oleks olemas alus järgnevate perioodide tegevuste kavandamiseks ning selleks, et oleks selge arusaam kuidas organisatsioon areneks ja saaks oma liikmetele tulevikus rohkem kasu tuua.

Valminud strateegia keskendub maakondliku turismivõrgustiku parema toimimise mehhanismide kirjeldamisele kolmeks aastaks. Strateegia oluline väärtus on tema iga-aastane seire, mis aitab tuua organisatsiooni ja koostöövõrgustiku arenedes sisse uusi ning täpsemaid vajadusi, sh ka rahvusvahelise koostöö tasandil. Turismiasjalised on olulisemaks hinnanud täna nõ tagasihoidlikumad eesmärgid, sooviga tugevdada esimese etapina ühingut ja selle sisest koostööd ning ettevõtjate partnerlust ning samuti ka koostööd Lääne-Eesti regioonis. Käesolev strateegia on aluseks järgmise etapina projekti Interreg Quadruple raames tehtava kogu Läänemaa turismiarenduskava 2012-2016 ja turunduskava koostamiseks.

Piiratud ressursside tingimustes sõltub edukus sellest, kui võrd efektiivne on turismivaldkonna arengut mõjutavate ettevõtete ja organisatsioonide omavaheline koostöö, tööjaotus ja milline on nende võimekus kaasata ning kasutada lisanduvaid finantsvahendeid.

Käesoleva strateegia objektiks on MTÜ Läänemaa Turism, mis asutati eesmärgiga luua toetusstruktuur, mis koordineerib turismialast arendus- ja koostööd Läänemaal ning aitab kaasa Läänemaa kui suure turismipotentsiaaliga piirkonna tuntuse ja külastatavuse suurendamisele ja atraktiivsemaks muutmisele.

Läänemaa Turism peab tulevikus olema organisatsioon, mis tegutseb eelkõige maakonna turismiettevõtete arengu huvides, aitab kaasa Läänemaal pakutavate turismiteenuste turundusele ning seeläbi uute töökohtade loomisele ja elukvaliteedi tõusule. Läbi LT tegevuse peab paranema maakonna turismiettevõtjate koostöövõime, kasvama Läänemaa atraktiivsus ja Läänemaad külastavate turistide arv.

Käesolev strateegia määratleb LT, kui organisatsiooni, arengu eesmärgid ning pakub välja tegevused ja tegevussuunad nende saavutamiseks. Strateegia on koostatud aastateks 2012-2015.

Strateegia koostamisel on lähtutud järgmistest dokumentidest:

- Lääne maakonna arengustrateegia
- Läänemaa Turismi põhikiri
- Läänemaa turismi arengukava 2007-2010

Strateegia koostamise eesmärgiks on kujundada ühine arusaam MTÜ Läänemaa Turism ülesannetest ja arengusuundadest, et tagada läbi mõtestatud ja sihipärase tegevuse MTÜ stabiilne areng, mis aitaks efektiivselt ellu viia arendustegevust ja turismiettevõtete toetamise projekte ning edendada rahvusvahelist koostööd.

Käesoleva dokumendi koostamisel osalesid MTÜ Läänemaa Turism nõukogu liikmed, ühingu liikmed, juhatus.

MTÜ Läänemaa Turism kirjeldus

MTÜ Läänemaa Turism on ühendus, mis pakub oma liikmetele turismialase koostöö-, arendus- ja turundusvõimalusi Haapsalus ja Läänemaal. Lisaks sellele korraldab Läänemaa Turism alates 01. 01. 2009 ka piirkonna turismialase info kogumist, säilitamist ja levitamist asjast huvitatud isikutele ning koordineerib Haapsalu Turismiinfokeskust.

Mittetulundusühing Läänemaa Turism (LT) on kasumit mittetaotlev eraõiguslik juriidiline isik, tegutseb isemajandamise põhimõttel ning lähtub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadusandlusest ja kehtivast põhikirjast.

Hetkel MTÜ tegevust reguleeriv põhikiri on kinnitatud 6. detsembril 2006. aastal ning LT on assotsiatsiooni Haapsalu Turism õigusjärglane.

Comment: Uue vastuvõtmisel uus kuupäev

Ühingu liikmeks võib olla iga füüsiline või juriidiline isik, kes soovib arendada ühingu eesmärkidega kooskõlas olevat tegevust. Liikmeks vastuvõtmise otsustab põhikirja alusel nõukogu. Strateegia koostamise hetkel on ühingul 36 liiget. Staatuse peatanud liikmeid on neli.

Ühingu liikmeteks on:

- 12 Läänemaa omavalitsust (Haapsalu, Ridala, Taebla, Oru, Noarootsi, Nõva, Kullamaa, Risti, Lihula, Martna, Hanila, Vormsi)
- 12 majutusasutust (sealhulgas 2 spa hotelli; 2 hotelli; 3 hostelit)
- 2 toitlustusasutust
- 2 muuseumi
- 2 SA (Piiskoplinnus ja Põhja-Läänemaa Turismi- ja Spordiobjektide Halduskeskus)
- 1 reisikorraldaja
- 1 aktiivse puhkuse pakkuja, Haapsalu Spordibaasid
- 1 selts, Marimetsa Sõprade Selts
- AS Ragn Sells Läänemaa
- EELK Lääne Praostkond

- 1 kool, Haapsalu Kutsehariduskeskus.

Läänemaa Turismi kõrgeim juhtimisorgan on seitsmeliikmeline nõukogu, kelle pädevuses on eelkõige organisatsiooni juhtimise strateegilised küsimused. Ühingu igapäevategevust juhib hetkel ühest liikmest koosnev juhatus, mille pädevus on määratud põhikirjaga. Igapäevast tööd teeb MTÜs Läänemaa Turism 3 töötajat.

Hetkeolukord

Strateegia koostamise käigus viidi läbi SWOT analüüs. Esmaseid analüüsi tulemusi hinnati kolmandal nõupidamisel ja otsustati jätta igast analüüsi käigus välja toodud tugevusest, nõrkusest, võimalusest ja ohust strateegiasse viis kõige olulisemat. Valikute piiramine kõige olulisematega võimaldab selgelt välja tuua seda, kuidas on võimalik organisatsiooni arendada kasutades tugevuste-võimaluste, võimaluste-nõrkuste ja tugevuste-ohude ristanalüüsi tulemusi organisatsiooni arendamiseks.

SWOT analüüs

MTÜ Läänemaa Turism **tugevused** on täna:

- Meeskonna professionaalsus
- Ettevõtted ja kõik Läänemaa omavalitsused panustavad organisatsiooni tegevusse
- Osalemine katusorganisatsioonis Lääne-Eesti Turism
- Hea projektide algatamise ja haldamise võimekus
- Oskus ja suutlikkus tutvustada Läänemaad eesmärgipäraselt ja järjepidevalt

MTÜ Läänemaa Turism **nõrkused** on täna:

- Kohati on liikmete huvid erinevad
- Liikmete ja organisatsiooni vaheline nõrk seos ja omavaheline koostöö
- Sise- ja väliskommunikatsiooni traditsioonide puudumine
- Seni ei ole täpselt sõnastatud kasu liikmelisusest
- Ressursside puudus

MTÜ Läänemaa Turism **võimalused** on täna:

- Kultuuriliselt ja looduslikult mitmekesine ning võimalusterohke piirkond
- Koostöös välja töötada tooteid, mis vähendavad sesoonsust
- Koostöö võtmepartneritega (LET; EAS; kvaliteet, turundus)
- Projektirahade taotlemine ja kasutamine
- Soodne tegevuskeskkond

MTÜ Läänemaa Turism **ohud** on täna:

- Sõltuvus projektipõhisest rahastusest
- (Näiliselt) soodne tegevuskeskkond tekitab hoiaku arendustegevuse mittevajalikkusest
- Hooajalisus

- Riiklik poliitika (regionaalsed valikud, seadusandlus, riiklik poliitika sunnib olema konkurent rahade taotlemisel)
- Võimalik negatiivse kuvandi teke piirkonnast

Ristanalüüs

Tugevuste - võimaluste analüüsi tulemusena selgus, et kõige olulisemaks märksõnaks on hooajalisus, mida on võimalik vähendada kasutades:

- a. osalemist katusorganisatsiooni Lääne-Eesti Turism ja võtmepartnereid;
- b. ettevõtete ja omavalitsuste panustamist organisatsiooni tegevusse;
- c. kultuuriliselt ja looduslikult mitmekesise ning võimalusterohke piirkonna omapära.

Eeltoodule lisaks tõi tugevuste ja võimaluste kombineeritud analüüs välja selle, et hea projektide algatamise ja haldamise võimekus võimaldab taotleda organisatsiooni ja tema tegevuse arendamiseks rahastust erinevatest fondidest. Samas tõi see välja ka selle, et hooajalisuse vähendamiseks on vaja kõikide turismiettevõtjate panust ja tahet.

Võimaluste - nõrkuste analüüsi tulemusena selgus, et:

- a. projektirahade taotlemise ja kasutamise kaudu on võimalik vähendada ressursside puudust;
- b. vaatamata liikmete huvide teatud erinevusele on koostöös võimalik välja töötada tooteid, mis vähendavad sesoonsust;
- c. koostöö võtmepartneritega (LET; EAS; kvaliteet, turundus) on võimalik parandada liikmete ja ühingu vahelist nõrka seost ja omavahelist koostööd;
- d. kultuuriliselt ja looduslikult mitmekesise ning võimalusterohke piirkonna eeliseid kasutades ja tutvustades on võimalik luua ühine arusaam maakonnast ning luua selged sise- ja väliskommunikatsiooni traditsioonid ja reeglid.

Lisaks eelnevale leiti, et vaatamata sise- ja väliskommunikatsiooni traditsioonide puudumisele on koostöös võtmepartneritega (LET; EAS; kvaliteet, turundus) võimalik välja töötada tooteid, mis vähendavad hooajalisust.

Tugevuste - ohtude analüüsi tulemusena selgus, et:

- hooajalisuse mõjude vähendamiseks on võimalik kasutada kõikide ettevõtete ja Läänemaa omavalitsuste panustamist organisatsiooni tegevusse;
- võimaliku negatiivse kuvandi teket piirkonnast aitab ära hoida meeskonna professionaalsus ja võime ning oskus tutvustada eesmärgipäraselt ja järjepidevalt Läänemaad mujal Eestis ja välismaal;
- hooajalisuse mõjude vähendamiseks liikmeskonda kuuluvatele ettevõtetele tuleb kasutada kõiki organisatsiooni tugevusi;
- osalemine katusorganisatsioonis Lääne-Eesti Turism võimaldab mõjutada riiklike poliitikaid.

Visioon

MTÜ Läänemaa Turism on aastaks 2015 kõikide Läänemaa omavalitsuste, ettevõtete ja organisatsioonide poolt tunnustatud turismialast tegevust toetav ning arendav katusorganisatsioon kuhu on väärikas kuuluda.

Missioon

MTÜ Läänemaa Turism on katusorganisatsioon mis seisab oma liikmete huvide eest, algatab ning koordineerib ühiseid turundus- ja arendustegevusi eesmärgiga muuta Läänemaa sihtkohana atraktiivsemaks.

Väärtused

Koostöö - me väärtustame liikmete vahelist koostööd seistes Läänemaa Turismi liikmete huvide eest arendus- ja turundustegevustest.

Võrdsus – turismiinfo seisukohast ei eelista me ühte teenusepakkujat teisele ja organisatsiooni siseselt on kõik liikmed võrdsed.

Areng - me töötame selle nimel, et meie liikmeskonna poolt pakutavad turismiteenused ja Läänemaa turismikeskkond muutuks järjest paremaks.

Professionaalsus - me pakume oma liikmeskonnale professionaalseid info ja turundusteenuseid.

Usaldus - me usaldame üksteist ja teeme koostööd.

MTÜ-sse kuulumise kasud

Kuna mittetulundusühingusse kuuluvad nii avaliku-, era- kui kolmanda sektori organisatsioonid, siis on oluline välja tuua ühistegevusest tulenevad kasud kõikidele osapooltele.

Avalik sektor

Avaliku sektori institutsioonide kasu ühisest tegutsemisest on eelkõige selles, et nii on võimalik oma maakonna ja valla territooriumil paiknevate ettevõtete tegevust toetada. Kohalike ettevõtete turismitulude kasvul on aga otsene seos omavalitsuste tulubaasiga ja seeläbi võimalusega pakkuda paremat avalikku teenust. Vähetähtis ei ole ka võimalus mõjutada oma tegevuse kaudu piirkonna mainet, sest sellel on jällegi seos turismitulude kasvu ning kohalike elanike ning ettevõtjate rahuloluga.

Erasektor

Ettevõtete kasu ühistegevusest seisneb selles, et erinevate osapoolte koostöö võimaldab neil rohkem teenida, sest suudetakse läbi viia selliseid turunduslikke tegevusi, mida üks ettevõtte ei ole võimeline ellu viima.

Kolmas sektor

Kolmanda sektori organisatsioonide poolt saadav kasu ühistegevuses osalemisest läbi selle, et suureneb nende tulubaas ja võimalik on laiemalt levitada teavet pakutavatest teenustest. Vähetähtis ei ole kolmandale sektorile ka turismialane statistika ja oma teenuste kvaliteedi ja teenindustaseme tõstmine. Koos tegutsedes on võimalused oluliselt suuremad kui eraldi toimides.

Sellisteks kasu toovateks tegevusteks on:

Üldised

- Läänemaa turismindussektori ja keskkonna kui terviku esindamine ja arendus, et oleks jätkusuutlikkust ja "järelkasvu"
- Visioonide ja pikemaajaliste strateegiate koostamine ja suunamine. Vahendada ja jõuda informatsiooni ja soovidega sektori juhtimises riigitasandil õigete inimesteni ja vastupidi (EAS, MKM, Lääne-Eesti Turism jne). Läbi katuseorganisatsiooni on meie „häääl“ tugevam.
- Pidev maakondlike turismiprojektide algatamine, koordineerimine ja tegevuste läbiviimine;
- Läänemaa turismiteemakoda, Läänemaa turismiarenduskava planeerimine ja tegevuste elluviimine.
- Ühistrükiste valmistamine
- Puhakeestis.ee ja westest.ee kodulehele sihtkoha info pidev kogumine, süstematiseerimine, sisestamine, kontrollimine ja levitamine, maakonna turismiinfo kajastamine erinevates infokanalites (erilehed, rubriigid, partnerite trükised jne)
- Uuringute läbiviimine ja turismi alase statistika kogumine, et oleks võimalik ennast paremini positsioonida.

Ühistegevused

- Ühiste turundustegevuste läbiviimine sise- ja välisturgudel.
- Osalemine messidel, siseturismi messil liikmetele hinnasoodustus.
- Laiem teenuste tutvustus Läänemaa Turismi kodulehel, liikmetele uudiste ja bannerite lisamine tasuta.
- Võimalus saata oma pakkumisi ja materjale erinevatele turundusüritustele, kampaaniatesse jne, hinnasoodustus liikmetele.
- Haapsalu ja Läänemaa infotrükistesse reklaam ja andmed liikmetele soodsamalt 10-20%

- Hooajaliste turismiinfolehtede ja e-infokirjade üllitamine (liikmete info kajastamine lehes eelisjärjekorras).
- Soodushind viitade tellimisel

Koostöö

- Ühiste koolitusteja õppereiside läbiviimine teenuste kvaliteedi ja teenindustaseme tõstmiseks, liikmetele koolitus kas tasuta või soodsama hinnaga
- Kontaktibaasi laiendamine.
- Infovahetus
- Soodushanked kõigile liikmetele ühise teenuse (toote) saamiseks
- Nõustamine ja partnerluse loomine ettevõtete vahel
- Paindlik ja sobilik maksegraafik kõikidelt teenustelt
- Abi liikmetele rahvusvahelises suhtlemises

Ühistegevusest tekkinud sääst on seda suurem, mida rohkem liikmeid selles ühingu on.

Eesmärgid

1. Olla jätkuvalt kõige kvaliteetsem Läänemaa turismialase informatsiooni koondaja ja levitaja.
2. Töötada välja motivatsioonipakett passiivsete liikmete kaasamiseks ja aktiveerimiseks.
3. Viia kokku erinevaid osapooli, et käivitada piirkondi hõlmavate toodete pakettide väljatootamine.
4. Töötada välja liikmeid ühiselt tutvustavaid reklaamtooteid ja neid aktiivselt müüa.
5. Suurendada igal aastal organisatsiooni liikmete arvu vähemalt 2% võrra.
6. Aastaks 2015 on toimunud vähemalt 2 liikmete poolt algatatud maakonda tutvustavat ja ühiselt korraldatud sündmust.
7. Igal aastal liikmelt liikmetele vähemalt üks kogemusseminar.
8. Eesmärgiga saada liikmetelt sisendeid järgmise aasta tegevuskava koostamiseks korraldatakse iga aasta septembris vastavasisuline nõupidamine.
9. Kõikidele liikmetele tehakse järjepidevalt turismialast teavitustööd (turisti käitumine, vajadused, eelistused, viidad, ühisturundus, kvaliteet).
10. Luua turismivaldkonna statistilise info kogumise süsteem hiljemalt aastaks 2015.
11. Peale EAS-i poolse rahastamise kaotamist saada vahendusorganisatsiooniks, kes tegeleb turismifirmade aktiivse müügiga, teeb broneeringuid ja vahendab gruppe.

MTÜ Läänemaa Turism teenused

Hetkel pakutakse järgmisi teenuseid:

Meenete ja suveniiride müük

Müügil Haapsalu, Läänemaa ja Eesti vaadetega postkaardid, turismikaardid ning atlased, infotrükised, raamatud, cd- ja dvd plaadid, Haapsalu ning Läänemaa sümbolikaga T-särgid, käsitöö, keraamika, muud meened ja suveniirid nagu võtmehoidjad, mängukaardid, magnetid, pastakad jne

PILETILEVI piletite müük

Müügil paljude ürituste – kontsertide, teatrietenduste, festivalide jne – piletid, lisaks erinevas väärtuses kinkepiletid ning kinkekaardid. Rohkem informatsiooni on leida veebiaadressilt www.piletilevi.ee

Tasulised teenused

Haapsalu Turismiinfokeskuses on külastajal võimalik olla traadita interneti levialas, sooritada paljundus- ja printimistöid, broneerida turismiteenuseid, rentida audiogiidi ning tellida linna (maakonna)ekskursiooniks giid.

Lisaks pakub MTÜ Läänemaa Turism turismiorganisatsioonidele viidastamise ja reklaamiteenuseid, korraldab koolitusi, aitab projektide kirjutamisel ning vajadusel nõustab.

Tulevikus on võimalik tegevuse finantseerimiseks ja rahavoo tagamiseks pakkuda järgmist:

- West Gate;
- liikmetele suveniiride müük (koos tellides on odavam ja kõik saavad müüa);
- mingi ürituse korraldamine
- ekskursiooniteenus;
- õppereiside korraldamine;
- IT kolledži õppurite abil internetist saadava ja müüdava (Haapsalu, lindude jms) mängu loomine.

MTÜ Läänemaa Turism toimimise põhireeglid

1. MTÜ Läänemaa Turism nõukogu kohad (7) jagunevad järgmiselt:
  - a. linnavalitsuse esindaja,
  - b. aktiivse puhkuse ja meelelahtuse esindaja
  - c. üks maaomavalitsuste esindaja, kelle määrab LOV
  - d. suurettevõtja,

- e. väikeettevõtja,
  - f. MTÜ-de esindaja,
  - g. terviseturismi ettevõtja.
-
2. MTÜ Läänemaa Turism nõukogu koosolek toimub kord kvartalis.
  3. Koosoleku kutsub kokku nõukogu esimees.
  4. MTÜ Läänemaa Turism nõukogu on ka Läänemaa turismi teemakoda ja nõukogu esimees on teemakoja juht.
  5. Iga nõukogu liige on kohustatud jagama infot neile, keda ta nõukogus esindab.
  6. Iga nõukogu liige võib ise esindada MTÜ-d uute liikmete värbamisel.
  7. MTÜ liikmemaksu korjatakse üks kord aastas (1. juuliks, ettevõtjatelt ja 1. veebruariks KOV-idelt).
  8. Lääne Maavalitsuse esindaja osaleb LT üldkoosolekutel, kuid ei oma hääleõigust.
  9. Lääne Maavalitsuse esindaja osaleb LT nõukogu koosolekutel, kuid ei oma hääleõigust.
  10. KOV-ide liikmemaks on üldkoosoleku poolt määratud protsent üle-eelmise aasta tulumaksu laekumise ja tasandusfondi/saarelise toetuse summast [(üle-eelmise aasta tulumaksu laekumine + tasandusfond/saareline toetus) * 0,002 %].
  11. MTÜ-d ja ettevõtete liikmemaksu suurus sõltub töötajate keskmisest arvust aastas ning selle suuruse määrab üldkoosolek. Liikmemaksu arvutatakse töötajate järgi. Hetkel kehtivad summad on järgmised: väike e/v (1-19 töötajat) 127,82EUR (2000 kr), keskmine e/v (20-49 töötajat) 255,65EUR (4000 kr), suur e/v (50 ja rohkem töötajat) 383,47EUR (6000 kr)
  12. MTÜ Läänemaa Turism revisjonikomisjon tegeleb tegevuste sisulise analüüsiga ja vajadusel kaastatv audiitor tegevuse majanduslikule küljele hinnangu andmisega.
  13. Teha ettepanek liituda Läänemaa Turismiga on õigus igal olemasoleval liikmel.
  14. Kui LT juhataja esineb omavalitsuse volikogus, siis toetab teda mõni nõukogu liige või omavalitsuses tegutsev tugev turismiettevõtja, kes on MTÜ liige.
  15. LT lähtub oma tegevuses põhikirjast ja arengustrateegiast. TIK peab arvestama ka turismiseadusega.

MTÜ Läänemaa Turism strateegia jälgimise ja uuendamise süsteem

Strateegia elluviimise ja kaasajastamise eest vastutab MTÜ Läänemaa Turism. Kokkuvõtte strateegia elluviimise kohta tehakse iga aasta üldkoosolekul. Ülevaate andmisel lähtutakse strateegias olevatele eesmärkidele tugineva tegevuskava

möödetavatest näitajatest, tuues selgelt välja iga tegevuse seotuse strateegiliste eesmärkidega (strateegilise eesmärgiga).

Enne üldkoosolekut läbi viidaval nõukogu koosolekul tuleb läbi viia tegevuste analüüs ja koostada protokoll, kasutades järgmist skeemi:

1. Sihtväärtuste ja tegelikult tehtu võrdlus
2. Oluliste kõrvalekallete põhjused
3. Ettepanekud strateegia muutmiseks

Sihtväärtuste ja tegelikult tehtu võrdlus esitatakse alljärgnevas tabelis.

Jrk nr	Aasta 20... eesmärgid ja võtmetegevused	Möödik	Sihtväärtus aastaks 20...	Tegelik aastal 20...
Eesmärk				
	Võtmetegevus			

Oluliste kõrvalekallete põhjused tuuakse välja lühidalt vabatekstina. Milline on oluline kõrvalekalle ja milline mitte, selle otsustab mtü nõukogu.

Ettepanekud strateegia muutmiseks tuuakse protokollis kolmandas punktis samuti välja vabatekstina.

Niimoodi toimides on pidevalt tagatud täielik ülevaade strateegia elluviimisest ja tehtud muudatustest ning muudatuste tegemise põhjustest.